

ÉLELMISZEREK
MAGYARORSZÁGNAK

1896. MÁJUS 23. NAPJÁN
MAGYARORSZÁGNAK A SZÉKESKÖZLETSÉGI
TANÁCSA ELŐTT A MAGYAR NEMZETI
KÖZÖSSÉG ELŐTT

1896. MÁJUS 23. NAPJÁN
MAGYARORSZÁGNAK A SZÉKESKÖZLETSÉGI
TANÁCSA ELŐTT A MAGYAR NEMZETI
KÖZÖSSÉG ELŐTT

1896. MÁJUS 23. NAPJÁN
MAGYARORSZÁGNAK A SZÉKESKÖZLETSÉGI
TANÁCSA ELŐTT A MAGYAR NEMZETI
KÖZÖSSÉG ELŐTT

Meghiwó

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület
és a Túrkevei Kulturális Egyesület,
valamint Karcag Városi Önkormányzat
és Kisújszállás Város Önkormányzata
mint társrendezők
tisztelttel meghívják Önt, és hívnak
minden kedves érdeklődőt az

Elődeink üzenete a márnak

című tanácskozássra és könyvbemutatóra

A rendezvény helyszínei és időpontjai:

KARCAG

- Városháza (Kossuth tér 1., Nagyterem)
- 2018. március 22. 9.30-13.00 óra

KISÚJSZÁLLÁS

- Városháza (Szabadság tér 1., Díszterem)
- 2018. március 23. 9.00-13.00 óra

A rendezvényekhez kapcsolt program:

- Városunk értékei – bemutató (helyi termékek)
- A Nagykunság szellemi értékei (könyvek)

9.30–11.00 óra

Kun Miatyánk – előadja: **Kállai Erzsébet** énekművész

Köszöntők

- **Dr. Fazekas Sándor** földművelésügyi miniszter
- **Dobos László**, Karcag város polgármestere

Előadások

- **Dr. Selmeczi László** régész (Budapest): *A Nagykunság kialakulása*
- **Dr. Bagi Gábor** történész (Szolnok): *A Nagykun Kerület partikuláris jellege, elkülönítő elemei (1526–1876)*
- **Dr. Örsi Julianna** társadalomkutató (Túrkeve): *A helyi társadalom közösségei működésének tükröződése a Nagykunság külső és belső kapcsolatrendszerében*
- **Dr. S. Kovács Ilona** etnográfus (Karcag): *A hagyományos paraszti kultúra népi díszítő művészetének jellemző jegyei és felhasználhatósága napjaink tárgykultúrájának tervezésében*

11 – 11.15 óra - szünet

11.15 – 13.00 óra

- **Dr. Juhász Dezső** nyelvész (Budapest): *A közép-tiszántúli nyelvjárás a 20. század közepén*
- **Elek György** helytörténész (Karcag): *A Nagykunság és a magyar irodalom*
- **Dr. P. Szászfalvi Márta** etnográfus (Debrecen): *A református egyházi vagyon államosítása és visszaigénylése a Nagykunságban*
- **Dr. Csatári Bálint** geográfus (Kecskemét): *A nagykunsági mezővárosok vidékföldrajzának vázlatja a 21. század elején*
- **Dr. Pásztor István** geográfus (Debrecen) – **Dr. Herbály Katalin** agrármérnök-közgazdász (Szolnok): *A Nagykunság vidékfejlesztési lehetőségei*
- *A Nagykun Tudástár legújabb könyvei*
Zárszó: Dr. habil. Örsi Julianna, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Tudományos Egyesület elnöke

9.00–10.45 óra:

Kun Miatyánk – előadja: **Kállai Erzsébet** énekművész

Köszöntő

- **Kecze István**, Kisújszállás város polgármestere

Előadások

- **Dr. Tóth Albert** biológus (Kisújszállás): *A nagykunsági táj természeti viszonyai és gyökeres átalakítása*
- **Bán Andrea** etnográfus (Törökszentmiklós): *A Nagykunság flórája és annak hasznosítása*
- **Dr. Bartha Júlia** turkológus (Karcag): *Keletről hozott kulturális emlékek a nagykunsági paraszti kultúrában*
- **Dr. Baski Imre** turkológus (Kunszentmiklós): *A kun nyelv helye a török nyelvcsaládban és emlékei a Nagykunságon*
- **Dr. Bárh M. János** nyelvész (Budapest): *A Nagykunság nyelvjárása a 21. század elején. Esettanulmány Túrkeve nyelvhasználatáról*

10.45–11.00 szünet

11.00–13 óra:

- **Pócs Nándor** történész (Budapest): *Rendszerváltások. A huszadik század sorsfordulói a Nagykunságban*
  - **Dr. Barna Gábor** egyetemi tanár (Szeged): *Adatok a vallás szerepéhez a Nagykunság életében*
  - **Dr. Örsi Julianna** társadalomkutató (Túrkeve): *A rendszerváltások hatása a nagykunsági települések társadalmára*
  - **Dr. Pásztor István** geográfus (Debrecen): *A nagykunsági települések társadalomföldrajzi elemzése és az etnikai változások tendenciái*
  - *A Nagykun Tudástár legújabb könyvei*
- Zárszó: Dr. Örsi Julianna** egyesületi elnök

KÖNYVBEMUTATÓK

Kunszentmárton – Helytörténeti Múzeum Látványtára (Kerületiház u. 4.)
2018. március 20. 16.00 óra

- Eredmények és feladatok a jászok és a kunok kutatásában. A **Jászkunsági gyökerek** című könyvet bemutatja: **Dr. Barna Gábor** *egyetemi tanár*
- Egy kistáj létrejötte. Kolbáz-székeltől a Nagykunságig. A **Nagykunság földje és népe** című tanulmánykötetet bemutatja: **Hegedűs Krisztián** *muzeológus*

Kunhegyes – Ilosvay Varga István Városi Művelődési Központ (Szabadság tér 7.)
2018. március 21. 8.30 órakor

- Hasznos ismeretek a Nagykunságról. A **Nagykunság földje és népe** című tanulmánykötetet bemutatja: **Dr. Órsi Julianna** *ny. múzeumi igazgató*
- A jászkun önkormányzatok a 18. században. A **Jászkunsági gyökerek** című könyvet bemutatja: **Dr. S. Kovács Ilona** *néprajzkutató*

Szolnok – Damjanich János Múzeum (Kossuth tér 4.)
2018. március 21. 11.00 óra

- A Nagykunság kialakulása. A **Nagykunság földje és népe** című tanulmánykötetet bemutatja: **Dr. Selmeczi László** *régész*

Kunmadaras – Községháza (Kossuth tér 1.)
2018. március 24. 15.00 óra

- Nagykunsági értékek ismerete. A **Nagykunság földje és népe** című tanulmánykötetet bemutatja: **Dr. S. Kovács Ilona** *néprajzkutató*
- A jászkun társadalom jellemzői. A **Jászkunsági gyökerek** című könyvet bemutatja: **Dr. Órsi Julianna** *társadalomkutató*

Túrkeve – Városi Művelődési Intézmény (Táncsics Mihály u. 16.)
2018. március 26. 16.00 óra

- **Kun Miatyánk** - Előadja: **Kun Zsuzsa** *énekes*
- A **Jászkunsági gyökerek** című könyvet bemutatja: **Dr. Bagi Gábor** *történész*
- A Nagykun Tudástár értékei. A **Nagykunság földje és népe** című tanulmánykötetet bemutatja: **Dr. Órsi Julianna** *ny. múzeumi igazgató*

Abádszalók – Ember Mária Városi Könyvtár (István király u. 13/1.)
2018. március 27. 14.00 óra

- Falvak és városok kapcsolata a Közép-Tisza vidékén. A **Nagykunság földje és népe** című tanulmánykötetet bemutatja: **Dr. Órsi Julianna** *ny. múzeumi igazgató*
- A magyar vidék jelene és fejlődési tendenciái. A **Jászkunsági gyökerek** című könyvet bemutatja: **Dr. Pásztor István** *egyetemi adjunktus*

A rendezvény fővédnöke:
Dr. Fazekas Sándor *földművelésügyi miniszter*

A rendezvény védnöke:
Kovács Sándor, *a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés elnöke*

Támogatók:

Agrármarketing Centrum

Nemzeti Kulturális Alap

Szerencsejáték Service Nonprofit Kft.

A megvalósításban résztvevő intézmények, szervezetek:

- Általános Művelődési Központ (Kunszentmárton)
- Déryné Művelődési Központ és Városi Könyvtár (Karcag)
  - Ember Mária Városi Könyvtár (Abádszalók)
    - Honismereti Egyesület (Kunmadaras)
- Ilosvai Varga István Városi Művelődési Központ (Kunhegyes)
- Kisújszállási Művelődési Központ és Könyvtár (Kisújszállás)
- Madarász Károly Művelődési Intézmény és Könyvtár (Túrkeve)

AJÁNLÁS

Kunhalom, kunkötés, kunkék, kunhímzés, kunrózsa, kun verbunk – mind olyan szavak, amelyeket a Tiszántúlon található népcsoportok egyikének, a Nagykunságnak a népi kultúrájához köthetünk. E kistáj közösségei sajátos identitástudattal rendelkeznek napjainkban is, amely mélyen a történelmi korokba nyúlik vissza.

A régész ásója, a nyelvész kun szavak listája, a néprajzos keleti kultúrával kapcsolatos anyaga, mind-mind a 13. században a Kárpát-medencébe betelepült kipcsák-török népcsoport máig megőrzött kultúrájából adnak ízelítőt. Utódaik azonban magyarrá lettek, de úgy, hogy sajátos történelmi utat jártak be, amint azt a történészek bemutatják. Évszázadok folyamán olyan szervezeti formát (Jászkun Kerület, Nagykun Kerület, helyi és kerületi önkormányzatok) működtettek, amelynek legfőbb jellemzője a helyi közösségek önállósága, demokráciája, a települések közötti együttműködés volt. Vezetőik a közösséget szolgálták.

Bár a fejlődés a közigazgatási kereteket, az intézményhálózatot, a gazdasági életet átalakította, de a kunsági ember magatartásában, gondolkodásmódjában a mai napig megőrizte sajátosságát. A „fontolva haladás” taktikája az egyre gyorsuló és globalizáló világunkban megkérdőjelezhető, de a biztos alapokra építő, belső erejére támaszkodó közösség talán kiállja az idők próbáját, és megmarad a 21. században is egy karakteres kistáji történeti-néprajzi csoportnak.

E kulturális közösség múltját, jelenét mutatják be előadóink és A Nagykunság földje és népe című új könyvünk, a jövőjéért való együtt gondolkodásra híván az itt élőket, Hallgatóinkat, Olvasóinkat.

*Kun vitéz (Györfi Lajos alkotása)
– Kunhegyes, 1989*

*Kun emlékmű
(Ratkai Lajos alkotása)
– Túrkeve, 2000*

*Kun emlékmű
(Györfi Sándor alkotása)
– Karcag, 1995*

*Kun emlékmű
(Györfi Sándor alkotása)
– Bácsfeketehegy, 2010*